

pollent verbo z modo dissimiliter se habentibus: vt sortem currere est possibile. z sortem non currere non est necesse. Tercia regula. Omnes propositiones de impossibili z de necesse eapollent verbo dissimiliter se habentibus modo similitur: vt sortem currere non est impossibile. z sortem non currere non est necesse. Et intelligitur modus similitur se habere z dissimiliter quantum ad affirmationem z negationem. ita z de verbo seu dicto. Et predicta regula non facit mentionem de contingente. eo quod contingens conuertitur cum possibili. Unde idem est iudicium de propositionibus vtriusque.

De oppositione modalium

Propositionum modalium alie sunt contrarie. alie subcontrarie. alie contradictorie. alie subalterne. Unde omnes propositiones que sunt in quarta linea de purpurea contrariantur omnibus his que sunt in tertia linea de iliace. Et omnes que sunt in prima linea de amabimus subcontrariantur his que sunt in secunda linea de eodentuli. Item primus ordo et tercius. similitur secundus z quartus contradicunt. Item primus ordo subalternatur quarto. z secundus subalternatur tercio: vt patet in his versibus

Tercius est quarto semper contrarius ordo
Sic tibi linea subcontraria prima secunde
Tercius est primo contradictorius ordo
Pugnat cum quarto contradicendo secundus
Prima subest quarte vice particularis habens se
Dechabet ad seriem se lege secunda sequentem
Ordo subalternus sit primus siue secundus

Finis tractatus primus

Sequitur tractatus secundus

Redicabile quandoque sumitur proprie. z sic solum dicitur predicabile quod de pluribus predicatur: vt homo. Quandoque sumitur communiter. z sic dicitur predicabile quod de vno solo predicatur: vt sortes. siue de pluribus: vt homo. An predicabile presumptum z vniuersale idem sunt secundum rem. sed differunt ratione quia predicabile definitur per dici de vniuersale vero per esse in. Est autem predicabile quod aptum natum est dici siue predicari de multis. Est autem vniuersale quod aptum natum est esse

s/ b u

confusio est ex
de necesse et in
non
possit
dicitur in et p
se qz dicitur p
negat. et aliter
vult?

et sic videtur p
quod dicitur dicitur
necesse est qz dicitur
supponit dicitur qz
respondit dicitur
sicut impossibile sit
quod dicitur videtur
et dicitur vult
et dicitur aliter
respondit qz respondit
ad sua pta qz m
dicitur dicitur dicitur
vult respondit m
p dicitur dicitur
p dicitur dicitur
et sic dicitur qz
sic dicitur qz
et qz p dicitur

Ita id est quod dicitur in principio... quod dicitur in principio... quod dicitur in principio...

Et solo de his in multis. Unde predicabile proprium siue uniuersale diuiditur per genus spem differentiam proprium et accidens. Et solum de his quinque hic intendimus.

Tres sunt acceptioes generis

Primo modo dicitur collectio multorum quodammodo se habentium ad se inuicem et ad unum principium: ut collectio eorum que sunt de eadem pariete la dicitur ab uno auro: ut romani a romulo. Secundo modo est quod est principium uniuscuiusque generatiois: ut pater vel patria siue locus Tertio modo cui supponitur species: ut animal cui supponitur homo. Et hoc ultimo modo capit hic genus. Et definit sic

Genus dicitur tripliciter

Due sunt definitiones generis

Genus est quod predicatur de pluribus differentibus specie in eo quod quid est. Exemplum: ut animal predicatur de homine et equo que differunt specie. Alia definitio est. Genus est cui supponitur species: ut animal cui supponitur homo. Ad agnoscendum autem hoc membrum (differentibus specie) oportet scire quod differens dicitur tot modis quot modis dicitur idem quia tot modis dicitur unum oppositorum quot modis dicitur et reliquum

Idem dicitur tripliciter scilicet

- Idem genere
- Idem specie
- Idem numero

Eadem genere sunt quecumque sub uno genere continentur ut homo et equus sub animali. Eadem specie sunt quecumque sub eadem specie continentur: ut sortes et plato sub homine

Idem numero dicitur quod dupliciter scilicet

- nomine
- definitione proprio et accidente

Eadem nomine dicuntur quorum res est una. nomina vero plura: ut marcus tullius. Eadem definitione dicuntur quorum unum est definitio alterius: ut homo et animal rationale mortale. Eadem proprio dicuntur quorum unum est proprium alterius et peruenit cum eo: ut risibile est proprium hominis. Eadem accidente dicuntur quorum unum est accedens alterius: ut sortes et sua albedo sunt idem accidente

Sicut dicitur dicitur tripliciter scilicet dicitur

- genere
- specie
- numero

Secundo autem supponitur animal... dicitur in principio...

propter... dicitur...

Definitio... dicitur... dicitur... dicitur... dicitur...

Differentia genere sunt quecūq; sub diuersis generibus cō-
tinentur: vt homo ⁊ arbor sunt differentia genere: vt homo cō-
tinetur sub hoc genere animal. ⁊ arbor sub hoc genere planta.

Differentia specie sunt quecūq; sub diuersis speciebus cō-
tinentur: vt sortes sub homine. ⁊ brunellus sub equo. **Diffe-**
rentia numero sunt quecūq; diuersum numerū cōstituit: vt
sortes ⁊ plato. Illud autē dicitur predicari in quid quod cōueni-
enter respōdetur ad interrogatōem factā per quid. Exemplū
vt cū queritur quid est homo. cōuenienter respōdetur animal.
ergo animal predicatur de homine in quid. Aliter autem defi-
nitur genus. **Genus est cui supponitur species**

Diuisio generis

Et diuiditur genus in genus generalissimum ⁊ in gen^o sub-
alternum. **Genus generalissimum est supra quod nō est aliq̄d**
genus supueniēs. Vel sic. **Genus generalissimum est qd̄ cuius**
sit genus non potest esse species. Et diuiditur in decem predi-
camenta que sunt. substantia. quantitas. ad aliquid. qualitas.
actio. passio. vbi. quando. situs. habitus.

Hec autem decem dicuntur generalissima quia nullus gen^o
nus habent supra se. Licet em̄ ens dicatur de istis decem. hoc
tamen non est vniuoce sed equiuoce ideo nō est genus eorum.
De his autem decem nihil in modo dicitur. sed in predicamētis.
de istis determinabimus. **Genus subalternum est. quod cū**
sit genus potest esse species: vt animal est genus hominis. ⁊
species corporis animati

Due sunt definitiones speciei

Species est quod predicatur de pluribus differentiis
numero in eo quod quid est. In hac autem definitione
hoc verbum predicatur dicitur aptitudinem ⁊ nō actus
similiter ⁊ in alijs: vt homo predicatur de sorte ⁊ platone. ⁊ sic
de alijs particularibus hominibus que sunt plura ⁊ differen-
tia numero. Et predicatur de eis in quid. Quia cum queritur
quid est sortes. respondetur homo. Definitur etiam sic. **Spe-**
cies est quod ponitur sub assignato genere ⁊ de qua genus in
eo quod quid est predicatur

Diuisio speciei

Et diuiditur species in speciem specialissimam et speciem
subalternam. **Species specialissima est que cum sit species**

*de sp. sub
ma sp. p. d.
et f. m.
p. d. e. a. l. r.
gen. h. o. 2*

non potest esse genus. Vel sic. Species specialissima est, sub qua non est inferior species: vt homo. Species subalterna est que cum sit species potest esse genus: vt animal. Unde quecumque sunt inter genus generalissimum et speciem specialissimam possunt esse genera et species ad aliud quidem et ad aliud sumpta. Sunt enim genera respectu inferiorum, species vero respectu superiorum. Et autem hoc sit magis planum sumatur exemplum de vno predicamento: vt substantia est genus primum sub hac autem corpus, sub corpore corpus animatum, sub quo animal, sub animali animal rationale, sub quo homo, sub homine sunt indiuidua: vt sortes plato. Indiuiduum est quod de vno solo predicatur: vt sortes de seipo. Nec omnia patent in arborē Porphyriana. Unde versus. Ista tibi plana facit arbor porphyriana.

¶ Sequitur arbor Porphyriana.

aptus natus est ad ridendum. Et hoc proprium quarto modo est
vni de quinque predicabilibus. Et definitur sic ab Aristotele

Definitio proprii

Proprium est quod inest omni soli et semper et conuersim predi-
catur de re. et non indicat quod est esse rei: ut risibile. Unde (non
indicat quod est esse rei) ponitur in definitioe proprii ad differen-
tiam definitiois. Definitio enim conuersim predicatur de re. et
indicat quid est esse rei. Exemplum: ut substantia animata
sensualis conuertitur cum animali. et indicat quid est esse eius.
quod omnis definitio datur per substantialia. omne enim superius est
de essentia sui inferioris. Definitio enim sic describitur ab Ari-
stotele. Definitio est oratio quid est esse rei significans. Proprium
autem non indicat quid est esse rei

Tres sunt definitioes accidentis

Accidens est quod adest et abest preter subiecti corruptionem
ut album nigrum sedere stare. hec enim possunt adesse hoi-
et abesse preter subiecti corruptionem. Secunda est acci-
dens est quod neque est genus neque species neque differentia neque proprium
um. inest autem rei. Tercia acci-
dens est quod contigit eidem inesse et non
neste: ut album nigrum. Et de his duobus vicinis dicit Ari-
stoteles quod secunda est melior quam prima. quam ad intelligenda pro-
mam necesse est scire quid sit genus species differentia et proprium
Secunda autem per se nota est

*hor e dicitur dicitur
apud dicitur hor.
indicitur et aliter
nigrum est et de
aliquo et est
aliter de eo cum
est dicitur*

Due sunt diuisiones accidentis

Accidentiū aliud sepabile: ut album nigrum sedere in hoi. Ali-
ud inseparable: ut nigrum in coruo et ethiope. et album in cygno. Li-
cet enim nigrum inseparabiliter accidat coruo. tamen hoc non est extra defini-
tionem in qua dicitur quod potest abesse et adesse preter subiecti corruptionem
quod (ut vult Porphyrius) coruus potest intelligi albus et ethiops ni-
gens cadore preter subiecti corruptionem. Secunda diuisio. acci-
dentiū aliud conueniens: ut album nigrum aliud proprium: ut album sortis

De conuenientia quinque predicabilium

Commune est omnibus quinque predicabilibus de pluribus
predicari. Quod genus differt ab alijs.
Differt autem genus ab alijs. quod genus predicat de pluribus quam alia.

*De dicitur dicitur
pluribus dicitur
pluribus dicitur
pluribus dicitur
pluribus dicitur
pluribus dicitur*

Quod differentia differt ab alijs
Differentia enim differt a genere in eo quod predicat in quolibet genere aut in quod
Differentia differt a specie et proprio. quod differentia predicat de pluribus
quod tamen in eo de genere generis quod dicitur
multis speciebus sed non in eo de genere ultimo

*Et quod am...
 species...
 differetia...*

speciebus illa vero non. Item differt ab accidente. quia acci-
 dens suscipit intentionem et remissionem. Differentia vero non
 suscipit magis aut minus

Quo species differt ab alijs

Differt autem species a genere. quia genus continet species et non conti-
 netur ab eis. Species autem differt a differentia. quia ex pluribus dif-
 ferentibus bene constituitur una species: ut iste differentie rationale.
 mortale coniunguntur ad constitutionem huius species hominis. species
 vero non coniungitur species ut gignat aliam species. Quaedam enim
 particularis equa cuidam particulari a sinu commiscetur ad
 muli generationem. sed non equa et asinus in communi. Species
 autem differt a proprio. quia species natura posterior est proprio. proprium vero po-
 sterius est specie. Preterea quorum termini id est definitores sunt
 differentes ipsa sunt differentia. Species differt ab accidente.
 quia species predicatur in quibus. accidens vero in quale vel quod se
 habet. Species etiam natura est prior accidente. Omne enim ac-
 cidens natura posterior est suo subiecto.

Quo proprium differt ab accidente

Proprium autem differt ab accidente. quia proprium predicatur de una
 sola specie cuius est proprium. accidens vero de pluribus speciebus. Et
 accidens primo inest individuis. et per posterius generibus et speciebus.
 non enim homo aut asinus currit. nisi quia sortes vel plato currit. Pro-
 prium autem primo conuenit species et per species conuenit individuis. Itaque
 genus diuina species et proprium equaliter precipiant ab omnibus de quibus
 predicantur accidens vero non. sed suscipit intentionem et remissio-
 nem. Item genus differentia species et proprium uniuoce predicant. ac-
 cidens autem non predicatur uniuoce sed denominatiue.

Triplex est predicatio

Predicari autem uniuoce est predicari secundum unum nomen et rationem
 unum secundum illud nomen sumptam: ut homo secundum unum nomen predicatur
 de sorte et platone: ut sortes est homo. plato est homo. Et ratio sor-
 tis et platonis secundum illud nomen est una scilicet animal rationale mortale.
 ob hoc ens non est genus nec predicatur uniuoce. quia licet secundum
 unum nomen predicatur. non tamen secundum unam rationem. Ratio enim entis secundum
 quod dicitur de substantia est ens per se. secundum autem quod dicitur de alijs noue per
 dicamentis est ens in alio. et sic predicatur secundum diuersas rationes. et ideo
 non uniuoce predicatur. sed potius equoce vel multiplur. Predi-
 cari autem equoce est predicari uno nomine et rationibus diuer-

*Et dicitur hoc...
 species...
 differetia...
 proprium...*

*Species...
 differentia...
 accidens...
 proprium...
 predicatio...*